Ч. 101. Чернівці, четвер дня 8. (11.) мая 1897 року. Рочник XIII.

ЧАСОПИСЬ для руских родин. Виходить щодня кромі днів по неділях і сьвятах.

БУКОВИНА

Редакция і адміністрация в Чернівцях ул. Петровича ч. 2. Передплата 10 зр.

Рада державна.

Адреса більшости парляментарної, що ми єї подали була в цілости в передостатім числі нашої ґазети, визвала в раді державній страшну бурю. Зараз в понеділок, коли поставили єї на порядок дневний обрад ради державної, заявила опозиция, що не годить ся на таку адресу. Але опозиция і не згодила ся між собою на якийсь один проект адреси, тілько мовби на перекір і щоби тілько збільшити заколот і зробити положенє майже безвиходним — кожда фракция зголосила свій власний проект до адреси. І так вже в понеділок виринуло аж шість нових проектів адреси попри семий проект більшости.

В дальший дебаті бесїдники парляментарної меншости звертали ся з острою критикою против проекту адреси більшости. Они називали єго прямо неґацию престольної бесїди і противзаконним актом, бо говорить о найширшій автономії країв, котра не дасть ся погодити з єдностию держави та зі змістом основних законів держави. Нїмцї тим завзятїйше ударили на проект адреси більшости, бо в єї загальних словах вітрили признанє ческого державного права. Навідворіть они домагали ся, щоби адреса висказала ся ясно і недвозначно про розпорядженє язиков в Чехах і Моравії а не поминала мовчки такого важного, після їх думки, противконституцийного випадку. Посол Мадейский боронив проекту, говорячи, що автономічні партиї через довгі літа здержували ся від політичної заяви, доки було можливе співділанє всїх партий на иньших важних полях державної господарки. Але теперішна опозиция робить всяку роботу неможливою, тож і автономічні партиї, зєднані тепер в більшости не мають причини при такій нагоді як відповідь на престольну річ, запирати ся своїх політичних засад. Адреса не визиває до борби і при якій такій прихильности з другої сторони може стати підставою успішної працї ради державної. Розуміє ся, що після того змогли ся тілько ще протести противників адреси, що назвали єї просто проектом на лїквідацию фірми Австриї.

В понеділок всеж таки лївиця держала ся парляментарного способу трактованя річи і силила ся бодай на поважнїйші арґументи. За те у вівторок коли вже, здає ся, не стало розумнїйших арґументів, вхопила ся просто тероризму. Який був конець вівтіркового засїданя, подають вкоротцї нинїшні телеграми.

Етимольоґія і фонетика.

В *Буковиньскихъ Вѣдомостяхъ* уже через кілька чисел тягне ся балаканина якогось Крушибіди про етимольоґію і фонетику. Буковиньскі сьвященики і дяки, котрі в школї по руски не вчили ся, бо не мали в кого, можуть собі хвалити таку ненаучну балаканину і вірити плитким арґументам Крушибіди. Але що москвофільскі арґументи против т. зв. фонетики не стійні, се ми виказували і давнїйше і сего року з нагоди балаканини п. Воляна в соймі. Д. Кримский посьвідчив у нашій ґазеті, що й російскі професори, коли наводять що з нашої мови, то уживають лише фонетичної правописи.

Чи ся правопись має запевнену будучність, ми не маємо чого лякати ся. Зі шкіл виходить уже молодїж, котра иньшої правописи не знає, і москвофіли можуть собі з розпуки волосе на голові рвати, на се они вже не порадять. Єще лиш о тих, що нїякої правописи не знають, а дуже боронять етимольоґічну правопись, іде о таких читателїв, яких мають Бук. Вѣдомости. Тому що у них в тій справі нема нїякого наукового підготовленя, але за те є безпідставне і неоправдане упередженє до всяких новаторств, то они радо вірять москвофільским доказам. Тих блукаючих треба навертати на путь праву і для них ми ще подаємо наукову статю про етимольоґію і фонетику з *Руслана*.

Галицкі москвофіли, написавшись богато в обороні своєї правописи у своїх часописях, починають тепер виводити свої жалї і в польских часописях. Так з сеї нагоди і помістив *Руслан* статю, з котрою ми познакомляємо буковиньских читателїв. Буде се заразом і найлучша відповідь на балаканину Крушибіди.

„В 93-ім числї Przegląd-у з дня 24. м. м. в статї про надвірняньскі вибори находимо попри політичну полеміку деякі такі погляди в справі руского язика, єго правописи і літератури, що їх не можна полишити без відповіди і поясненя. І так називає автор той статї фонетичну правопись „для нас (Русинів) непригідною і шкідною, бо наша література тісно сполучена з літературою церковною і національною є лише правопись етимольоґічна, а фонетична заведена лише з оглядів політичних Кулїшем в Росиї, щоби в той спосіб примусити Москалїв вимавляти по малоруски слова рускі і признати самостійність малоруского язика супротив російского, і тому то консисторії писали і пишуть все етимольоґічно, а п. Романчукови і товаришам завдячуємо, що тепер маємо два „Отченаш“ і два „Вірую“, фонетичне і етимольоґічне.“

В горі наведені арґументи против т. зв. фонетичної рускої правописи то майже стереотипна формулка, що при єї помочи наші рускі політичні пачкарі і їх несьвідомі наслїдувателї боронять нашої етимольоґії.

Передусім: Що значить то слово „етимольоґія“? Є то: вивід слова, словорід, а знов етимольоґічна правопись повинна бути — коли она не є фразою — правописию приложеною до походженя слова. Коли пишу по руски: честно, богатство і т. ин. замість чесно (без т), богацтво (ц замість тс), то така правопись є очевидно етимольоґічна, иньша річ, як далеко треба таку етимольоґію посувати. Так н. пр.

---

54)

ЗАЛЇССЄ.

Повість
ОСИПА МАКОВЕЯ.

(Дальше).

Послїдні слова вимавляла дївчина вже твердо; голос єї вирівнав ся.

— Ви не хочете мене зрозуміти? — дорікав Славко.

— Розумію вас — відповіла гордо.

Обоє замовкли на довгу хвилю. Она сперла ся плечима о поруче лавки і дивила ся у простір, а він спер лікті на колїна і дивив ся в землю.

— В такім випадку я прогрішила ся супротив вас, що вас ту просила — почала она знов розмову тихим рівним голосом.

Славко мовчав. Она глянула на него нишком і додала: — За се ви на мене чей не гнїваєте ся?

— Нї! — відповів Славко захрипло і відкашельнув, щоб голос здавав ся також спокійним; але очий з землї не зводив.

Маня глянула знов на него, але вже мовчала. Она не виглядала сумно, лише вичікувала нетерпеливо єго слів, а які они вже будуть, не сумнївала ся. Він справдї відізвав ся по хвили:

— Я би не рад... я би так не рад був, щоб ви через мене мали яку неприємність... щоб на вас родичі гнївали ся... щоб ви самі терпіли, а ви менї дорікаєте!

Голос єго тремтїв.

— Що я вам прихильний, як рідній сестрі — говорив він дальше — о тім ви мали аж надто часто нагоду пересьвідчити ся; а ви менї дорікаєте за те, що я притім не забуваю, хто ви, а хто я...

— Я женщина... женщина передовсїм, а потім донька дідича — відізвала ся Маня.

Славко повів безрадно рукою по очах і по чолї і знов замовк. Він доси анї разу не глянув на дївчину, а говорив вперед себе. Она-ж щораз веселїйше і сьмілїйше дивила ся на него...

— Чого ви так посумнїли? — питала ся она тихо і з легеньким усьміхом.

— Не мучте мене, панно Маню, прошу вас! — просив ся Славко.

— Чим же я вас мучу? Чи я така немилосерна?

— Легко вам казати, а як би ви знали мої думки...

— Які-ж они? Адже ми собі приятелї... памятаєте, від Великодня... а між приятелями повинна бути щирість. Чи не так? А ви передо мною ховаєте свої думки... То не гарно, пане Левіцкий, то не по приятельски — примовляла Маня, мов хотїла Славкови додати відваги.

А коли Славко таки мовчав, она присунула ся близше до него і спитала ся єго просто:

— Правда що ви мене любите?

— Люблю! — прошептав Славко і як глянув притім на триюмфуюче личко Манї, ухопив єї руки і став цїлувати.

— А видите! — жартувала Маня, видираючи свої руки. — Крив ся, як панночка!

Славко вже тепер не крив ся і не викручував ся. Могуче чутє, здержуване доси силою волї, перемогло тепер і залило всї сумнїви єго — він обняв Маню і поцїлував, хоч она нїби боронила ся.

А відтак уже пішла люба розмова гладко і без перепони. Славко дотепкував собі, що на тлї сего осїнного краєвиду они зовсїм такі, як сї пізні осїнні рожі, що

Поляки пишуть bogactwo не bogatstwo. Тимчасом наша руска псевдоетимольоґія має — як то викажу — цїлком відмінну цїль і задачу: она має на метї цїлком не словорід, але можливе зближене нашого язика до иньшого, чужого. На те відповість автор згаданої статї: „А хоч би. Етимольоґія повинна наглядно представити тїсну звязь нашої рускої лїтератури з церковною!“ Простить автор статї, але така етимольоґія, то вже не етимольоґія властива, то вже назвім еї хиба правописию виразно церковною, то бодай уникнемо непорозумінь і надужить. Але й та „нїби звязь нашої лїтератури з церковною“ не є в дїйсности цїлком нїякою такою „звязию“, а виключно чимсь цїлком иньшим і вповнї а вповнї нецерковним, є то проста звязь між язиком руским а московским! Наша руска псевдо-етимольоґія не увзглядняє систематично анї дїйстної етимольоґії язика церковного, анї хоч би „етимольоґії староруского язика, лише є „етимольоґічною“ виключно о стілько, о скілько нераз против всякої дїйстної етимольоґії зближує передусїм при помочи правописи наш язик до язика московского; що більше, під покривкою правописи наші полїтичні пачкарі уводять до нашого язика вже не лише звуки, але також і форми, звороти і лексикальний материял цїлком нецерковний, лише з — московщини.

О якій небудь „звязи“ між рускою лїтературою а церковною при помочи етимольоґії не може бути мови вже длятого, що правопись наших церковних книг вже перед столїтями підпала радикальним змінам, а то з одної сторони під впливом живого руского язика, з другої-ж під впливом цїлковитого нераз незнаня правил якого небудь язика у необразованих переписувачів сих книг. Язик наших церковних книг є в своїй основі старословеньский (не старославяньский), або також староболгарский; говорено ним і писано за часів сьв. Кирила і Методія у Великій Моравії і Болгариї. З принятєм християньства перейшли сї книги і до нас на Русь, але вже в найдавнїйшім рукопискім евангелію, писанім на Руси, т. зв. остроміровім (з року 1056-го), добачаємо вплив живого язика руского (староруского!), поминувши вже ту обставину, що вже в найдавнїйших книгах, писаних властивим старославяньским язиком, чи то глаголицкою азбукою, чи то кирилицею находимо вже не лише цїлком не одностайну правопись, але також і неодностайний язик, а навіть дві окремішні редакциї, котрі обі знані були у нас на Руси. Поняте про властивий церковний язик і єго правописи затратило ся з віками так зовсїм, що пр. що-йно Москаль Востоков виказав, що той язик мав незнані в рускім носові звуки (ą, ę) а доперва новійша наука розслїдила трохи точнїйше як сам той язик так і єго правопись, хоч дотичні наукові працї доси ще в повнім ходї. Можна собі супротив того легко уявити, яку вартість можуть мати декламациї наших полїтичних пачкарів про церковний язик, єго правопись та про приложенє тої правописи до нашого язика!

Нинїшна правопись наших книг церковних є довільною мішаниною знаків, форм і слів давного язика церковного зі звуками, формами і словами всїляких нарічий і лїтератских язиків руских, почавши від староруских, котрими говорено у Києві, Новгородї, Чернигові, Галичи, на Литві, в Москві і т. д.. а скінчивши на нинїшнім україньско-рускім, поминувши вже, що нинїшна пронунцияция є виключно україньско-руска. Подібна мішанина язика церковного старословеньского з живими народними нарічіями повстала зрештою також і у Сербів, Хорватів і Болгарів. Ся мішанина язикова була до певного степени, у своїх безчисленних відмінах, язиком лїтературним Славян полуднево-східних, одначе почавши від Ломоносова в половинї XVIII-го віку усувають еї найперше в самій Росиї, а відтак і у Сербів і у Болгар лїтературні язики, що повстали на основі язиків живих.

Якжеж то примінюють наші псевдо-етимольоґи сю мішанину до своєї т. зв. етимольоґії? Отже задержують з неї, а взглядно з властивої правописи будьто церковного, будь староруского язика, се і лише се, що може зробити їх „етимольоґію“ близькою або ідентичною з правописию язика московского: відкидують знаки ą, ę (т. зв. юси), бо відкинула їх правопись московска; задержують т. зв. знак твердий (йор, ъ) і ять (ѣ) — бо задержує їх правопись московска, своєю дорогою заступають знаки твердий і мягкий (йор, ъ і йір, ь) через *о* і *е* — проти правописи церковної — всюди там, де робить се правопись московска; подібно мішають довільно знаки твердий з мягким (знаки ті означали в язицї церковнім і староруским осібні звуки!) і так пишуть нашъ (з знаком твердим по ш) проти етимольоґії церковної і т. д.

(Дальше буде).

НОВИНКИ.

Чернівцї, дня 19-го мая 1897.

Іспити зрілости на Буковинї відбудуть ся в ґімназиї в Радівцях на днях 22-го до 24-го червня, в реальній школї від 26-го червня до 3-го липня, а в ґімназиї у Чернівцях від 5-го до 15-го липня, в ґімназиї в Сучаві від 18-го до 24-го липня.

Про сьвящеників, що не відносять ся з серцем і людяностию до своїх парохіян, ми подавали кілька разів скарги людий з нашого дневникарского обовязку, що нам наказує витягати на денне сьвітло всяку самоволю і надужитє. Ми робили се на підставі докладних інформаций а з другої сторони напоминали селян, щоби відносили ся до сьвящеників з належним поважанєм і не підносили против них якихось безпідставних жадань. Тим не можуть нам докоряти навіть самі сьвітлїйші сьвященики, що самі чують жаль до тих негідних одиниць, які тілько наносять сором цїлому станови. Але за тими негідними свого званя людьми вступають ся тутешні „Бук. Вѣд.“, розуміє ся, тілько в тій цїли щоби нам зробити закид, що ми підриваємо православну віру. Але віра не стоїть на кількох зволощених попах дерунах, котрі наш нарід уважають тілько за дійну корову, що своїм молоком вигодовує старих і молодих перекиньчиків. Такою обороною тих панотцїв роблять „Бук. Вѣд.“ медвежу прислугу православній церкві, бо толєруючи їх, поможуть знеславити цїлий духовний стан, а руский православний нарід, що єго бють тай плакати не дають, аж тогди як раз відчужить ся від него.

Черновецкий стрейк мулярів увійшов на мирну дорогу взаїмних переговорів межи будівничими а робітниками. Будівничі признали вже скорочене часу працї на $10^1/_2$ годин денної роботи від 6. год. рано до 6. вечером з півгодинним відпочинком на снїданє і цїлою годиною відпочинку на обід, а робітники відступили від жаданя, щоби установити сталу найнизшу платню для робітника. Платня буде обчисляти ся, як давнїйше після роботи і після згоди кождого поодинокого робітника. Про дальші подробицї угоди ведуть ся ще пересправи між заступниками обох сторін.

В справі викритої в львівскім намісництві дефравдациї пише Gazeta Lwowska, що офіциял рахункового департаменту намісництва Ів. Мільковский допустив ся еї в такий спосіб. Він від довшого часу побирав пенсиї за перенесених зі Львова урядників в той спосіб, що зазначуючи у всїх книгах замкненє платнї, не повідомлював о тім каси, до котрої відтак з належито виготовленими квітами перенесених урядників посилав свого каменичного сторожа. Того сторожа вже арештовано, а цїлу справу віддано державній прокураториї. Самогож дефравданта арештовано оногдї в Будапештї в помешканю одної сьпівачки. Мільковский був схований в шафі. Є то трийцятьлїтний мужчина, уродливий, і належав до так званої „золотої молодежи,„ що еї одинокою цїлею є бавити ся і робити довги. Перед кільканайцяти днями виїхав до Будапешту за урльопом, а підчас єго неприсутности викрито случайно єго дефравдацию.

цвитуть аж тепер. Она пригадувала єму єму цїлий рік, перебутий разом, як спершу не вважала на него, аж відтак зворушив еї, коли з жалем згадував еї покійну матїр і старав ся еї саму потїшити у смутку. Она бачила, що сї стараня були щирі. А потім пізнала єго з оповідань про Стефку — і жалувала єго.

— А ти Стефку вже забув? — питала ся єго, шуткуючи. — Знаєте, пане Левіцкий, на що ми маємо собі *ви* казати? Говорім *ти*. Добре?

— Добре.

— Отже Стефку ти вже забув?

— Вже.

— А як ти мене так забудеш? Я на то не згоджу ся...

— То, знаєш, Маню, був лише приготоляючий курс із Стефкою; а справдї любити навчила мене аж ти. Добра учителька!...

— Така, як і ученик. То ще питанє, хто кого навчив... Ти певно не замітив, як я тебе слухала...

— Замітив.

— І нїчого не здогадував ся? Ой, ти!...

І вже того дня про нїякі перешкоди та сумнїви у них мови не було. Не могли нарозмовляти ся та натїшити ся собою доволї, аж вечірний сумерк нагадав їм, що пора розійти ся. На відходї цїлували ся, як того треба.

На другий день випала слота — зійти ся в городї, де альтана мов сотворена була на любовні сходини, було годї. Славко походжав цїле рано по селї та дивив ся, чи їде Заборовский, чи нї. Він не приїзджав, а Славко тратив надію, чи буде міг нинї бачити ся з любкою. Уже й полудне минуло, а він не був певний. Умовили ся були зійти ся в городї — а тепер не знав, як то зложить ся. Але коли він не находив способу, Маня тепер на все находила спосіб і була відважна така, що, здавало ся, не наляканась би була нїчого. Післала старим Миколою нїби книжку до читаня, а в книжку вложила картку, щоб він приходив без обави до двора, бо нинї батько не приїде; а для претексту нехай принесе ґазети.

Славко не мав відваги; але в означений час таки пішов. Застав еї разом з ключницею, котра плела панчоху. Та хотїла зараз відійти, але Маня здержала еї:

— Прошу, панї Кристиньска, можете сидїти; ми не маємо нїяких тайн між собою.

Ключниця остала ся.

— От добре, пане Левіцкий, що ви прийшли. Я так нудила ся. Ґазети принесли?

— Принїс.

— Я хочу фейлєтони поперечитувати разом. Сїдайте, пане Левіцкий, от-тут! А я вам заграю — добре?

— І овшім.

— Може будете сьпівати? Ви так гарно сьпіваєте! Правда, панї Кристиньска, що пан Левіцкий красно сьпіває?

— Дуже красно — відповіла ключниця. — Я так люблю їх слухати.

— І я також! А може ви, Кристиньска також засьпіваєте? — жартувала Маня.

— А, борони Божи! Ото мали би що слухати!

Переворот у волоскім таборі. Волоскі бояри з бароном Мустацою на чолї, що провадили доси і ще провадять полїтику краю на шкоду свого народа і цїлої провінциї а тілько для вигоди, для синекур і золотих інтересів своєї клїки, починають тратити опору під ногами. Дарма що ми від років накликали до самооборони населеня против тих жадних наживи дїятелїв, що їм тілько о тоє і ходило, щоби зарвати в руки всю власть в краю та дїлити між своїх привілеованих всякі публичні підприємства, як будови доріг, зелїзниць, реґуляциї рік і всякі інвестициї, надїляти збанкрутованих дїдичів добре платними посадами та робити для себе „опінію" в краю — ми стояли осібняком і наші сили були ще за слабі, щоби очистити ниву краєвої господарки з тих галапасників. Але в лонї самого волоского народа витворила ся молода партия, що під окликом „нарід для себе," почала вести успішну борбу против боярскої олїґархії. У волоских часописях в Румунії та в Семигородї появляли ся часто послїдними часами статї про буковиньскі справи, що з досадою клеймили хищі забіги Мустаців, Волчиньских, Лупулів та Гормузаких. Дїставало ся при тім і орґанови тої боярскої клїки, черновецкій „Gazeta Bucovinei" Опінія загалу волоского народа змінала ся під впливом тих голосів справдїшних приятелїв народної справи і, як доносить тутешні часописи, в самій редакциї тутешної „Gazet-и bucovinei" мають зайти такі радикальні зміни, що тілько хиба давнє її імя лишить ся з того, що було. Колишній орґан боярів має тепер звернути ся з цїлою силою против них самих, щоби в наступуючій сесиї соймовій вже і дух не запах з них в краєвій палатї.

Ювілей цїсаря. Галицке намістництво розіслало до всїх старость і президентів міст Львова і Кракова окружники з запросинами до участи в виставі уряджень добродїйности і доброби-ту всїх станів, яка відбуде ся в будучім роцї, в 50-ті роковини панованя цїсаря, і становити-ме один відділ загальної ювілейної вистави. Цїлию тої вистави буде подати образ всїх публичних і приватних уряджень, що маючи на цїли добро населеня а передовсїм працюючих клас, убогих, хорих і старцїв, повстали в часї 50-лїтного панованя нашого цїсаря. — Австроугорска кольонія в Новгородї нинїм приготовляє для нашого цїсаря оріґінальний ювилейний дар. Є се годинник в формі ґотицкої вежі висоти одного метра. Крім годин він показує днї, тиждні і оборот місяця. О годинї 12-ій в полудне і 9-ій вечером відчиняють ся двері вежі і показують ся особи цїсаря і царя та їх дружин. Рівночасно годинник виграє імни Австриї і Росиї. Монархи, обійшовши вежу, по упливі трох мінут, входять знов до середини, а двері вежі за ними замикають ся. Так описують той годинник варшавскі часописи.

Дяковарский епископ Штросмаєр, в наслїдок переговорів о конкордат межи Сербією і Ватиканом, зложив достойнство епископа Сербії. Димисию єго приняв Ватикан під услівем, що Штросмаєр на разї позістане на тім становищи аж до хвилї утвореня відрубної столицї для сербского епископа.

Добрий приклад. З Бобреччини пишуть нам: Деякі громади обходять память даної свободи в той спосіб, що по службі Божій нїчого не роблять, тілько пють і лежать. Не так обходила тую память громада Суходіл, повіта бобрецкого. По торжественній служби Божій, відбуло ся посьвящене площи під будову будинку, де буде містити ся: крамниця, шпихлїр, читальня і радна комната. Не пили і не спали Суходілцї, але по прикрій дорозї звозили каміне під будову. Примір до того чину дали: о. Ем. Боберский і Вп. Р. Кессельрінґ. Честь всїм членам Кружка рільничого з Суходола, Гути і з охрестности. Боже поможи Вам щасливо довести дїло в короткім часї до кінця. — *Г-*

Обманцї. В сїчни сего року отримав Ґустав Кляйн в Кишеневі письмо від якогось місіонера Діязи де Пастрано з Барцельони, в котрім натер писав, що в Каталонї помер кревняк Кляйна і записав єму 200.000 долярів. Тому що небіщик не знав точної адреси Ґустава Кляйна, передав гроші свому повіренникови Альфредови Паласцови і поручив єму на смертнім ложу поїхати до Кишинева, віднайти Ґустава і віддати єму гроші. Палаецо виправив ся до Кишинева, але по дорозї арештували єго військові власти в Барцельонї. Тому звертає ся патер місіонар до Ґустава, щоби прислав 5000 долярів на висвободжене Паласца, щоби він міг сповнити послїдну волю свого друга небіщика і передати гроші Ґуставови. Кляйн не вислав жаданих 5000 долярів, але звернув ся до російского конзуляту в Барцельонї а по кілька місячних переписцї і доходженях довідав ся, що цїла справа спадщини була видуманою обманцями байкою, щоби видурити від него гроші. Конзуль поручив оголосити справу Кляйна в цїлій бесарабскій ґубернії, щоби унеможливити штучки барцельоньских дурисьвітів, що, здає ся, мають аж там своїх аґентів, котрі подають їм точні вісти про тамошних заможних людий.

Дрібні вісти. Вчера о год. пів до 1-ої в ночи згоріла з незнаної причини стайня тутешного різника Ґустава Пфафа. Сторожа огнева змогла ледви по цїлогодинній працї пригасити огонь. Шкода обезпечена на 350 зр. — Самопали предложив німецкому мінїстерству майор Рашайн. Нове винайдене полягає на тім, що через вистріл рушниця приспособляє ся сама до слїдуючого вистрілу. — Новий ужиток з паперу роблять при будові телеґрафів. Стовпи телеґрафічні виробляють з паперової маси, бо они лекші і тревальші від деревляних.

† **Людвик Адольф Семигинович-Штав-фе,** професор учительских семинарий в Чернівцях, заслужений для Русинів тим, що видав свої нїмецкі переклади наших народних пісень, помер нинї досвіта о 3. годинї.

Телеґрами „Буковини".

З дня 14-го мая 1897 року.

Відень. Вчерашне засїданє ради державної мусїли закрити без попередної меріторичної дебати. Крики, які видиравляла лївиця, не далї палатї приступити до полагодженя дневного порядку. Галас тревав більше нїж три години. Слїдуюче засїданє оповістять письменно.

Відень. З австрийскої виправи лїкарскої для розслїдженя джуми в Бомбаю повернули вже делеґати академії наук до Віденя.

Париж. Держави годять ся на відшкодоване, яке жадає Туреччина від Греції, але що до змін териториальних будуть опиратись на пунктациях берлиньского договору.

Букарешт. Через безнастанні зливи перервані комунїкациї зелїзницї з заграницею крім шляху через Сучаву. Від недїлї не доходить вже почта з заграницї до Румунії.

Домокос. Битву розпочали Турки силою 30.000 війска. Королевич повідомив про те телеґрафічно атеньске правительство. Греки програли.

Царгород. На інтервенцию послів держав вислано розказ Едем паші, щоби занехав всякі оружні напасти.

Маня перевертала між нотами і видобула нїмецку композицию „Сон нареченої."

— Чекайте, перше вам то заграю.

Ударила кілька акордів і кинула: — Пусте! — каже. — Нїмецкі сентіменти, солодкаво-млаві, як люкреция.

Винайшла циганьскі мельодиї Лїшта і ті відограла по майстерски. Так переняла ся була грою, що на єї личку знати було все: від безмежного смутку цигана на угорскій пуштї аж до дикої радости в чардашї. Грала немов для себе самої а тимчасом Левіцкий добре пізнавав у грі всю бурливу єї душу. Він перевертав ноти і бачив єї лице добре.

А потім уже без нот перейшла на якусь фантазию, в котрій Славко віднаходив мотиви руских народних пісень, але автора композициї не знав. Не докінчивши, покинула грати і встала.

— Я вас — каже — не хотїла нинї мучити; колись иньшим разом засьпіваєте. А ви, панї Кристиньска, може би принесли нам тепер підвечірок.

— Зараз принесу.

Кристиньска відійшла, а Маня тодї на раз подала Славкови на привитанє руку, котру він поцїлував.

— Ти, Славку, мусиш до нас приходити! розумієш? мусиш! я тобі кажу! — говорила она напів поважно, а напів жартом.

— Коли-ж трудно...

— Вже я спосіб найду; а як нї, то листи мусиш писати і я буду. Ах, я ще нїкого не любила так, як тебе!

І она поклала свою голову на єго грудях.

— Всї мої давнїйші симпатиї против сеї сьмішні і дрібні.

— Отже ти також мала когось, з ким давно симпатизувала.

— Ет, пусті знакомости з балїв та з гостин, нещирі... Але ша! Кристиньска іде. Уважай!

При підвечірку розмавляли обоє, як давні добрі знакомі, так що Кристиньска ледви що могла зміркувати. Тїшила ся тілько з того, що панна Маня була дуже весела; казала, що такою вже давно єї не бачила.

Другого і третього дня не могли бачити ся, бо по Маню прийшов повіз з Новосїлок і она поїхала туди до мами в гостї.

Погода знов була гарна і Славко ходив на далекі прогульки; був навіть під Новосїлками і бачив двір тамошний, але завернув ся до дому. Дорогою, котрою Маня мусїла вертати, ся ходив найбільше. Виждав єї.

І діждав ся. Она надїхала, але з батьком.

Порівнавши ся з повозом, він поклонив ся. Маня почервонїла ся, але батько того не замітив.

— А ви що ту робите, пане Левіцкий? — спитав ся Заборовский.

— На прохід вибрав ся.

— Та так далеко? Сїдайте з нами!

(Дальше буде.)

„Дністер“

товариство взаїмних обезпечень

у Львові в домі „Просьвіти“ Ринок 10.

перше і одиноке руске товариство асекурацийне, обезпечає будинки, скот, господарскі знаряди, збіже в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкід огневих за можливо найнизшою оплатою.

Дністер розпочав пятий рік своєї діяльности. Фонди „Дністра“ після заключень рахункових з днем 31-го грудня 1896 виносять: фонд основний 50.000 зр., фонд резервовий 54731 зр. 04 кр., резерва премій 34737 зр. 03 кр., разом 139468 зр. 07 кр.

Шкоди ліквідують ся і виплачує ся сейчас по пожарі. В 4-х літах виплатив „Дністер“ 1176 відшкодовань в сумі **309.147 зр. 69 кр.**

На житє можна обезпечати ся **через „Дністер“** після **всїх можливих** комбінаций **в товаристві взаїмних обезпечень в Кракові**, котре дає як найкористнійші услівя і видає полїси і квити в рускім язиці.

Зголошеня о уділенє **аґенциї** в місцевостях, де „Дністер“ не є заступлений, приймають ся.

„РУСКА БЕСІДА“

в Чернівцях

має на складі отсї свої видання:

„ІЛЮСТРОВАНА БІБЛЇОТЕКА“

для молодїжи, міщан і селян з року 1886, 1887, 1888, 1890, 1891, 1892 і 1894 по **1 зр.** за річник, а всї 7 разом **6 зр.**

„ЧУМА ГОРІЛЧАНА,“

сумна история, для перестороги і науки. 80 сторін за 20 кр.

„Слова правди і науки“

з поезий Тараса Шевченка. Цїна 10 кр.

„25 повісток для чемних дїточок.“

32 сторін. Цїна 10 кр.

„ПРОСКУРКА“

Даруночок для руских дїточок. Ю. Федьковича 10 кр.

На почтову пересилку треба додати по 5 кр. за річник „Біблїотеки,“ а по 2 кр. за кожду поодиноку книжочку.

Замовленя приймає й редакция „Буковини.“

Хто хоче мати

добру і дешеву

МАШИНУ до ШИТЯ,

най удасть ся до мене, то певно не пожалує. Нові продаю дешевше як всюди, а употреблені, ще добре удержані почавши від 20 зр. і то за готові гроші і на виплат. Хто купить у мене нову чи стару машину, за реперацию не потребує журити ся, бо я роблю туую безплатно через цїлий рік.

Русини, удавайте ся до мене, бо я також Русин і обслужу Вас по братньому

З поважанем

В. Данилевич,

машинїст у бровари Штайнера в Чернївцях, при ул. зелїзньчій (Banhofstrasse) ч. 26.

В КОЖДІЙ РУСКІЙ ХАТЇ і ШКОЛЇ

повинна находити ся

Народописна карта

українсько-руского народу,

зладжена д-ром Гр. Величком, видана товариством „Просьвіта“, а виконана в лїтоґрафічнім закладї Андрія Андрейчина у Львові.

Книгарска цїна карти, наклеєної вже на полотнї, виносить 3 зр. 50 кр., а для членів „Просьвіти“ і передплатників „Зорі“ 2 зр. 50 кр., з рекомендованою пересилкою 3 зр.

☛ Купити можна в „Просьвітї“ у Львові, ринок ч. 10. ☚

Наклад невеликий; купуйте чимскорше!

Для панів учителів!

INSPECTIONSBERICHT,

Jahresausweis

і Шкільні повідомленя

(Schulnachrichten)

є на складі

в друкарнї „Рускої Ради.“

Просимо о замовленя.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

aus Richters Apotheke in Prag.

Beim Einkauf dieser anerkannt vorzüglichen, schmerzstillenden Einreibung, die in allen Apotheken vorrätig ist, sehe man stets nach der Marke: „Anker“.

ДРУКАРНЯ „РУСКОЇ РАДИ“

в Чернівцях.

Перша на Буковинї

РУСКА ДРУКАРНЯ

☛ **в Народнім Домі** ☚

при улици Петровича ч. 2.

приймає всякі роботи друкарскі в мовах рускій, польскій і нїмецкій.

ДОБІР БУКВ ВЕЛИКИЙ.

Роботи виконує ся скоро, солїдно і дешево.

Русини! удавайте ся з роботами до своєї рускої друкарнї!

Із Найвисшого приказу

Єго цїс. і кор. Апостольского Величества

устроює ц. к. дирекция льотерийних доходів

XXXI. Ц. К. ДЕРЖАВНУ ЛЬОТЕРИЮ,

з котрої чистий дохід присьвятить ся

ЦИВІЛЬНИМ ЦІЛЯМ ДОБРОДІЙНИМ

сеї половини держави, між ними і 6000 зр. на

☛ **„РУСКИЙ ДІМ НАРОДНИЙ“** ☚

в Чернівцях.

Ся льотерия обнимає 7816 виграних в готівцї,

поділених на

148 виграних головних із **3834** попередними і **3834** слїдуючими

в загальній скількости

165.000 корон в золотї та **100.950** зр. риньских а. в.

Тягненє послїдує невідклично 10. червня 1897 о 12. год. в пол.

Оден льос стоїть 2 зл. риньских а. в.

☛ Льоси продає і адміністрация „Буковини.“ ☚

Льоси можна купити і в ц. к. льотерийних урядах, у всїх льотерийних коллектурах, в продажах тютюну, в урядах податкових, почтових і телеґрафічних, в конторах виміни, в урядах стаций желїзничих і др.

Видає товариство **„Руска Рада“** в Чернівцях. За редакцию відповідає **Осип Маковей.**

З друкарнї „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Хромовского.